

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 29, 1941

LETO XLIV. — VOL. XLIV.

Roosevelt se pripravlja, da omeji stavke v industriji

Kongres pravi, da ima roke vezane v tem oziru, dokler vlada ne zastavi svojega vpliva. Stavke naj se postavijo v razred sabotaže in tako tudi kaznuje, se sliši v senatu.

Washington, 28. okt. — Predsednik Roosevelt je danes izjavil, da se resno bavi z načrtom, da se naredi postava, ki bo obravnavala stavke v obrambni industriji. Več ni hotel povedati, kaj bo storila vlada v sedanji stavki 53,000 ameriških delavcev. Roosevelt je napravil tri zaporedne apele na John L. Lewisa, predsednika premogarske unije, naj odpokliče stavko, toda Lewis se ne poda.

Knjige o Jugoslaviji

Angelska pisateljica Rebecca West je te dni objavila svoj znani potopis po Jugoslaviji "Black Lamb and Grey Falcon" (Viking, dva dela), ki je zbudil v ameriškem veliki pozornosti. V svoji knjigi Rebecca West opisuje potovanje skozi Jugoslavijo in iskrena ljubezen do jugoslovanskega ljudstva. Med številnim knjig, ki so v zadnjem času bile napisane o Jugoslaviji, je knjiga ge. West najboljše knjigami, kar je kdaj bilo napisanih o Jugoslaviji. V njej je pregled potovanja, dogodkov in dejstev, ki so v ugodnih osebnosti, ki so v njenih prisrčnih čustvih za narod, ki si danes pri svoji svetlejši strani svoje zgornje kritiki pravijo, da je to knjiga ge. Rebece West naj potopis, kar jih je bilo malo.

New Yorku je izšla v založbi Knjige o Jugoslaviji, ki jo je napisal g. Leland. Z naslovom "No Other Way but Freedom". Pisec, ki se je posvetil dopisni velikih ličnosti na Balkanu in so mu razmere v jugovzhodnem delu Evrope izvrstno znane in tako dobro pozna dušo jugoslovanskega ljudstva, razpravlja o dogodkih 27. marca in obdobju, ko se ni ustrašil nobene svobode ob strani svojih zaveznikov in prijateljev. Pisec v svoji knjigi izraža svoje trdno prepričanje, da bo našemu narodu prav zasijalo sonce svobode.

11. novembra bo splošen praznik

Washington. — Predsednik Roosevelt je razglasil dan 11. novembra kot "Dan premirja" in splošen praznik. Pozval je ameriški narod, naj na ta dan z delom, da s tem pokažejo za preteklo svobodo in obrambo iste v bodočnosti.

BLYTHIN VABI LAUSCHETA NA RADIO

Ko je Mr. Blythin videl, da na ta mejdan ne more zvabiti Lauscheta, mu je večer pisal, naj gre z njim debatirati na radio. Očividno je, da je Blythin do ušes zaljubljen v Lauscheta, ker hoče biti na vsak način v njegovi bližini. Najbrže vidi, da bi se od njega lahko veliko naučil. Blythin uvideva, da je igra izgrabil in zdaj teka za Lauschetom in ga lovi za rokav. Toda Lausche gre naprej in mandra politični vpliv svojega nasprotnika na levo in desno.

Jugoslovanska izložba v New Yorku

Washington, D. C., (JČ). — Iz Londona poročajo, da je kraljica Marija sprejela pokroviteljstvo nad Jugoslovansko Izložbo, ki bo ob "18th Annual Women's National Exposition of Arts and Industries" v newyorškem Central Palace od 27. oktobra dalje.

Letos daje ravnateljstvo brezplačno na razpolago prostor tistim državam, ki so jih Nemci zasedli, in tistim, ki se bore proti sovražnikom demokracije. Pokrovitelji oz. pokroviteljice ostalih skupin, ki se udeležujejo izložbe so: princesa Frederika za Grčijo, princesa Julijana za Nizozemsko, princesa Marija za Norveško, ga. Paderewski-Wilkonska za Poljsko, ga. Hana Beneš za Češkoslovaško, princesa Jelena za Luxembourg, ga. Vander Straten Ponthoz za Belgijo, ga. De Kauffmann za Dansko, prof. Henry Focillon za Svobodno Francijo, ga. Halifax za Veliko Britanijo in ga. Chiang Kai Shek za Kitajsko.

Jugoslavija bo pri tej izložbi sodelovala pod nadzorstvom odbora "American Friends of Yugoslavia," ki mu je bil prostori dan na razpolago. Sestavljen je od odbor jugoslovanskih umetnikov z g. Borislavom Bogdanovićem na čelu, ki je prevzel nalogo, da uredi izložbo. Prizori iz Jugoslavije v miru bodo ponazarjali kulturo naroda in vzorci pletenja in vezenja bodo prikazali visoko stopnjo naše domače obrti. V ostrem nasprotju s tem bodo slike današnjega razdejavanja in pod senco kljukastega križa se bodo videli žrtve, ki jih je Jugoslavija dala v svoji hrabri in požrtvovalni borbi za svobodo in neodvisnost. Vsak dan bodo na razstavi članice jugoslovanskih ženskih društev v svojih narodnih nošah, srbskih, hrvatskih in slovenskih. Vstopnina je pol dolarja. 1. novembra pa bo praznik "Jugoslovanski dan."

Mussolini je ukazal smrt za kupčije živil
Rim, 28. okt. — Benito Mussolini je ukazal smrtno kazen za vse one, ki skrivoma kupčijo živila in poljedelske pridelke, ali ki jih uničujejo. To velja samo za okupirane dežele, kot je Slovenija, Črna gora in Dalmacija.

Nov grob
Danes zjutraj je nagloma umrla Gertrude Mrzlikar, stara 57 let, stanujoča na 1109 E. 64. St. Pogreb se bo vršil iz Železovega pogrebnega zavoda, 6502 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen.

Matt Satkovič poškodovan
Zadnjo soboto je avto močno poškodoval znanega stavbenika Matt Satkoviča, ko je šel preko 185. ceste. Nahaja se s prebito lobanjo v Emergency Clinic bolnišnici. Satkovič stanuje na 441 E. 160. St.

Trgovanje gre kvišku
Babsonova organizacija za statistiko v Clevelandu napoveduje, da bo trgovina v tem kraju za 15 odstotkov porasla v prvih šestih mesecih prihodnjega leta nad prvo polovico letošnjega leta.

Fr. Stemberger poškodovan
Frank Stemberger, naš poročevalec s clevelandskega hriba, je dobil za par tednov neprilovne počitnice. Kos železa, je padel na nogo, ki mu jo k sreči ni zmečkalo. Adijo balinček za nekaj časa, France!

Nemci se boje premirja

Washington. — John Cudahy, bivši poslanik za Belgijo, je pripovedoval pred senatnim odsekom za tujezemke zadeve o svojem obisku pri Hitlerju pred štirimi meseci. Nemški zunanji minister von Ribbentrop je takrat rekel, da bi na nemški narod zelo porazno vplivalo, če bi šla Amerika v vojno. "Nemški narod je popolnoma otopel za vse," je rekel Cudahy. "Edino, česar se Nemci boje, je mir in masčevanje po vojni. Samo iz strahu pred tem se bore še naprej."

Odpor Črnogorcev

Črna gora je dobila svoje ime po črni, 5633 čevljev visoki planini Lovčenu, kjer je bilo središče zgodovinskih dogodkov tega dela Južnih Slovanov. Pravičica pravi, da v gori spi slaven kralj iz srednjega veka, ki bo s svojo vojsko ustavil Turke in Benečane v kotorskem zalivu. Ko bo njegov narod v največji stiski, se bo prebudil, poklical svojo vojsko in osvobodil srbski narod.

Prejšni teden so v senci teh temnih črnogorskih planin četniške skupine bile besen boj s silami ošišča, ki so razdejevale Jugoslavijo. Poroča se, da so nedne čete razglasile "neodvisnost" črnogorskih krajev in da so bile italijanske oblasti prisiljene umakniti se iz vseh delov Črne gore razen iz Cetinja, prestolnice, ki leži na travnatih planoti pod togimi skalami Lovčena. Nepristranski krogi pravijo, da se je vstaja — ki se je razširila čez Črno goro v Srbijo, Bosno, Hercegovino, Hrvatsko in Južno Srbijo — podvojila po odhodu nemških oklopnih enic na rusko bojišče.

Namen neprestanega odpora v Jugoslaviji so krogi ošišča opazili. Italijanski tisk je ogorčeno poudaril, "da je poldrugi milijon Srbov med Zagrebom in Sarajevom preveč, da bi se jih moglo uničiti z enim udarcem." Beograjska vlada, ki so jo sestavili naciji, je zahtevala od srbskega kmeta, da se z orožjem dvigne proti četnikom. Neki berlinski govornik je povedal, da so zasegane oblasti od začetka ruskih bojev v Jugoslaviji izvršile 1628 smrtnih kazni.

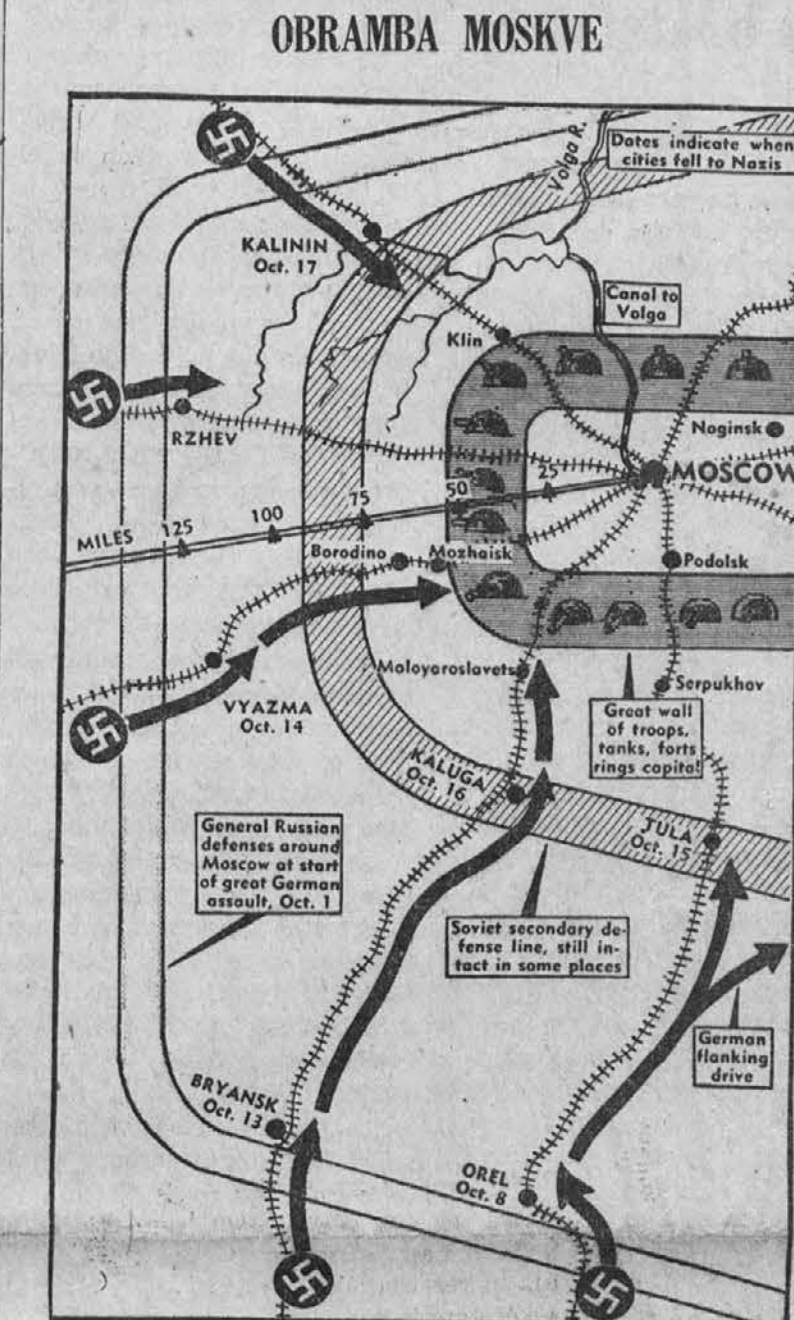
Čeprav je znano, da so nemška "Stuka" letala in težke oklopne enice sodelovale v vojnih pohodih proti četnikom, se vendar zdi, da je glavni odgovor Nemčije na nemire po vsej celine še vedno besnenje "Gestapo"-a, zapiranje in ubijanje.

Slovenski podjetje izropano
Roparji so udrli v Frances Grance Shoppe, 1513 E. 55. St. in odnesli za \$2,000 vrednosti raznega blaga. Ukradli so 500 parov svilenih nogavic, 400 "slips," 200 parov rokavic in 120 nočnih srajc.

Kupite vstopnice!

V nedeljo popoldne ob treh pod Glasbena matica operato "Cigan baron." Začetek bo ob treh popoldne v SND na St. Clair Ave. Ker sedeži niso rezervirani, zato si preskrbite vstopnico pravočasno, da boste dobili dober sedež. Ves čisti preostanek od te prireditve je namenjen za pomoč bednim v stari domovini.

Rusi srdito branijo glavno mesto

Zemljevid kaže rusko glavno mesto Moskvo in njeno obrambo. Zunanja bela črta kaže rusko obrambno linijo, katero so Nemci naskočili 1. oktobra. Črta, ki je zaznamovana s poševnimi programi kaže drugo obrambno linijo, katero so Nemci na nekaterih krajih že prebili. Ožji kolobar okrog Moskve pa kaže zadnjo rusko obrambno linijo, kjer se bodo Rusi postavili v zadnjem odporu in katera je ojačena s topovi, tanki in številnim vojaštvom. Črne pčice pa kažejo smer, kjer Nemci prodirajo proti Moskvi.

Prispevki za Lauschetovo kampanjo

Slovenski trgovec z modnim blagom, naš dobro poznani Anton Gubanc, 16721 Waterloo Rd., je dobil \$10 kot najemnino od prostorov, katere rentna Slovenski demokratiški klub 32. varde. Mr. Gubanc je potrdil prejem desetaka, potem pa istega izročil za Lauschetovo kampanjo. Dobro si se odrezal, Toni!

Star prijatelj Lauschetove družine nam je izročil za Frankovo kampanjo \$10. Imena ne smemo povedati, nam je strogo ukazal. Rekel pa je, če Frank ugame, kdo je to, da bo dal še \$5 za kampanjo. Da Franku malo pomagamo pri tem ugibanju, naj povemo, da je bil prav ta, ki mu je prvi prerokoval pred leti, da bo izvoljen za sodnika.

John Sedej iz 706 E. 155. St. je rekel, da brez njegovega desetaka ne bo šla kampanja z uspehom naprej.

Poznani Korčeto Gašper iz 503 E. 152. St. je rekel, da bo Frank boljši župan, kot je bil celo Tom L. Johnson in zato je primaknil petak h kampanji. Mr. in Mrs. Ivan Zupan (urednik Glasila KSKJ), 493 E. 120. St. sta dala za prijatelja Franka \$5 in obljubila tudi 7 glasov iz hiše. Če bi mogli volitve preložiti samo za en mesec, bi bil še en glas več, ko bo sin Silvester izpolnil 21. leto.

Spoštovana družina Mr. in Mrs. Anton Pintar iz 650 E.

160. St. sta prispevala za kampanjo \$5 in tudi pet glasov bo volilo iz te hiše za Franka. Frank Blatnik iz 8906 Union Ave. je poslal \$7.00 in sicer je darovalo najstarejše samostojno društvo sv. Alojzija pet dolarjev z upanjem na gotovo zmago našega Franceta in Frank Blatnik je dodal pa \$2.

Mr. in Mrs. Frank Strah iz 1002 E. 63. St. sta dala \$2. Josephine Zernic, 14705 Thames Ave. in Mary Zupančič iz 14510 Thames Ave. sta dali vsaka po en dolar, ki sta ga dobili za delo pri volivnih kočah. Naravnost na glavni stan so pa prispevali: Slovenski narodni dom \$25, pevski zbor Skrijančki \$15, po \$5: Anton Tavzel, Frank Rich, Charles Zorman. Po \$1: Katarina Zorman in John Grile.

HČI ZNA BOLJŠE PEČI KOT MATI

Petoskey, Mich. — Mrs. Johnson se morda danes kesa, ker je učila svojo 13 letno hčerko peči paje. V nedavni tozadevni tekmi je dobila hčerka Janice prvo nagrado, mama pa drugo.

Oglasi naj se!

Konzul dr. Mally prosi Mrs. Lenaršič iz Collinwooda, naj se zgleda pri njem, osebno ali po telefonu.

V nekaterih krajih so vrgli Nemce 10 milj nazaj od Moskve.

TURŠKI GENERALI SO BILI PRI HITLERJU

Ruska armada, ki brani Moskvo, je dobila ojačenja iz Sibiri, je in je izvedla nekaj silovitih naskokov na nemške pozicije. Poročila zatrjujejo, da so bili vrženi Nemci v nekaterih točkah za 10 milj nazaj.

Toda kljub temu je položaj za Ruse zelo resen, ker imajo Nemci močnejšo in bolj opremljeno armado. Nemci neprestano napadajo ruske postojanke in se hočejo na vsak način prebiti do Moskve.

Veliko pozornost je zbudilo povsod poročilo, da je sprejel Hitler več turških generalov na ruski fronti. Razkazal jim je fronto in vso silno moč nemške armade.

Neutralski opazovalci sklepajo iz tega, da Hitler pritiska na Turčijo, da bi dovolila prehod nemški armadi za napad na Sirijo, Irak, Perzijo ali ruski Kavkaz. S tem bi Hitler preprečil angleški armadi priti na pomoč Rusom.

Rusi poročajo, da so se sovjetske čete zakopale v nove utrjene pozicije. Vesti poročajo o silnem mrazu, ki je pritisnil in ki zadržuje prodiranje nemške armade.

Na jugu so Nemci še 10 do 15 milj od Rostova, kjer je prehod proti Kavkazu. Na severu pa nemško topništvo obstreljuje Leningrad zadnjih 24 ur, kar napoveduje naskok pehote.

Ako bodo Nemci zavzeli Rostov ob Donu, bo morala angleška armada iz Srednjega vzhoda stopiti v akcijo. Iz Londona se poroča, da kakor hitro pade Rostov, bo dobil general Wavell povelje marširati s svojo armado 1,000,000 mož preko Perzije v Kavkaz.

Razen pri Moskvi je ruska armada povsod na umiku, se poroča iz Berlina.

Iz raznih naselbin

Red Lodge, Mont. — Po treh dolgih letih boleznih je 18. oktobra umrla Ana Sapec, stara 48 let in rojena v Goljah, Čatež pod Zaplalom. Tu zapušča moža, sina in hčer, v stari domovini pa dva brata in sestro.

Brooklyn, N. Y. — Dne 17. oktobra je tu umrla Mary Muhvič po dolgi in trpljenj polni bolezn. Stara je bila 74 let in rojena v Jelenji vasi pri Starem trgu ob Kolpi v Beli Krajini. V Ameriki je bivala 44 let.

New York. — Frank Kralj, star 49 let in bivajoč v St. Albansu, Long Island, je 20. oktobra pri delu padel z neke hiše in se ubil. Kaj je povzročilo nesrečo, ni znano.

Orient, Ill. — Pred kratkim je tu umrl Frank Grill, star 68 let in rojen v Ellenswaldu na Stajerskem.

Delavci za Lauscheta

Clevelandski delavska federacija je včeraj indorsirala Franka Lauscheta ter sodnike Lillian Westropp, Mary Grossman in Joseph Silberta.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00. Za Evropo, celo leto, \$7.00. Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year. U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months. Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months. European subscription, \$7.00 per year. Single copies, 3c.

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 253 Wed., Oct. 29, 1941

V žepu se neha bratstvo

Kaj je bistveni pomen bratskih organizacij? Povprečno si predstavlja vsak član, ki spada h kakim podporni ali bratski organizaciji, da je to navadna zavarovalna družba. V gotovih ozirih je to res, toda to pride od tega, ker smo zašli s pota pravega, smisla bratskih organizacij.

Namen prave bratske organizacije je ta, da v slučaju potrebe podpira one brate in sestre, (kot se nazivlje članstvo bratskih organizacij), ki so v potrebi. To je nekaj podobnega, kar vrši danes federalna vlada v večjem obsegu, enako posamezne države, okraji in mesta. Te nalagajo posebne davke na državljane, da se nabere denar, s katerim se podpira one nesrečneže, ki so zašli v revščino, v potrebo, ki bi morali sicer od glada žalostno poginiti, če bi jih človeška družba ne podpirala. Ti davki pomagajo bolnim in beteznim, slepim in hromim, zapuščenim in osirotelim otrokom, ki bi brez take pomoči bili res samim sebi prepuščena bitja.

V manjšem obsegu je torej nekaj podobnega cilj, ali vsaj moral bi biti, bratskih organizacij. Take organizacije imajo posebne sklade, v katere plačuje vsak član gotovo vsoto in iz katerih se potem deli podpora onim, ki so v resnici potrebni. To je pravo bratstvo, to je prava bratska in sestrskaja ljubezen. Kadar plača organizacija članu samo to, kar je upravičeno dobiti, ker se je za to zavaroval in za to plačuje, je to samo dolžnost organizacije, ki s tem ne deli nobene miloščine in ne izkazuje nobene dobrote.

V gornjem pravcu se zato popolnoma strinjamo z resolucijo, ki jo je predložilo društvo Kras št. 8 SDZ zadnji izredni konvenciji. Kot razumemo resolucijo mi, je hotelo društvo v nadomestilo za odpravo pokojninskega sklada ustvariti sklad za onemogle in to brez posebne naklade, ampak z mesečnino enake velikosti, kot jo plačuje članstvo SDZ že od leta 1929. Toda glavni odbor je stavil predlog, da naj se od teh 10c dene 5c v upravni sklad, a za ostalih 5c naj se pa assessment članstvu zniža.

Je že res, da vsak cent šteje, ki ga more človek dobiti, toda 5c se ne bo nikomur dosti poznalo, a če bi se ta nikeli deval od vsega klavirja v poseben sklad za onemogle, bi se v letih nabrala že lepa vsota in marsikateremu bratu in sestri bi se v potrebi lahko olajšalo gorje in trpljenje, vsaj nekoliko in za najpotrebnejše.

Pokojninski sklad je imel pri SDZ velike porodne težave. Idejo je sprožil pokojni naš urednik Louis J. Pirc, ki je mogel idejo uresničiti šele s splošnim glasovanjem. Njegov prvotni namen je bil, da dobivajo iz tega sklada podporo samo člani in članice, ki so take podpore res potrebni. Če bi bilo ostalo pri prvotni ideji, bi se bil sklad vzdrževal lahko naprej. Napako je pa storila lorainska ali katere že konvencija, ki je preplela koristi od tega sklada na vse članstvo. Za to pa plačilna lestvica ni bila dovolj velika.

Nedeljska resolucija društva Kras je imela podoben namen, namreč, da moramo imeti pri organizaciji vsaj nekaj smisla in vsaj nekaj srca za onemogle in stare člane. To bi moralo biti bistvo vsake organizacije. Mnoge to tudi izvršujejo. Nekatere imajo posebne zavode, kjer dobe streho stari in onemogli člani. Druge plačujejo starim članom, ko dosežejo gotovo starost, assessment.

In naša SDZ bi morala tudi imeti nekaj podobnega. Morda je večina delegacije izredne konvencije mislila, da bodo v Ameriki vedno dobri časi, če jih imamo slučajno danes, in je odglasovala proti podpori onemoglim članom in članicam. Toda v Ameriki, kot povsod drugod na svetu, je tudi v najboljših časih vedno nekaj ljudi, ki so odvisni od javne podpore.

Pri nedeljski izredni konvenciji se je zgodilo nekaj, kar se redko zgodi. To je bilo, da je članstvo skušalo dati glavnemu odboru sklad za onemogle, torej več denarja za obratovanje organizacije, kar je sicer vedno glavni cilj vsakega odbora. Ta odbor je pa razen treh ali štirih članov glasoval in tudi svetoval delegaciji, naj glasuje proti takemu skladu.

Tako je pri SDZ zdaj slučaj, da za potrebno članstvo ni na razpolago nobenega sklada, kjer bi moglo pričakovati kako podporo, kar moramo na vsak način kritizirati.

Glavni odbor je imel v nedeljo lepo priliko organizirati tak sklad, pa ga ni hotel. Morda bo prišel čas, ko bo javna zahteva po tem. Takrat se bo pa zgodilo to, o čemer je svaril neki delegat: "Zdaj vam članstvo ponuja denar, pa ga ne marate. Prišel bo čas, ko boste vprašali za nekaj takega, pa vam bo članstvo obrnilo hrbet."

Mi sicer nismo glasilo SDZ, toda z njo je naš list od vsega početka in tudi ogromna večina naših naročnikov je pri SDZ, zato smo si vzeli pravico, da smo se tega vprašanja dotaknili. Vsi hvalimo predsednika Roosevelta, ki se trudi za socialno varnost ameriškega naroda. Kadar bi pa nekaj podobnega lahko ustvarili sami, pa pokažemo, kako daleč da smo še od besede "bratstvo." To je jako žalostno in vse obsoje vredno.

Delegacija društva Kras, ki je stavila gornjo resolucijo za onemogli sklad in vsi tisti, ki so glasovali zanjo, zaslužijo vse priznanje članstva, ker so glasovali po svojem srcu in kot člani človeške družbe in kot člani bratske organizacije, zavedajo se pravega bratstva in ker so hoteli organizaciji dobro.

BESEDA IZ NARODA

Janko N. Rogelj,

direktor publicitete

slovenske sekcije JPO:

Sto tisoč dolarjev

To je velika številka! To je že precej denarja. Sto tisoč dolarjev rabimo za prvo pomoč. Kje jih bomo dobili? V Ameriki! Kdo jih bo dal? Dobra in usmiljena srca naših Slovencev in Slovenk. Ali je to mogoče? Menda ja!

Deset slovenskih podpornih in bratskih organizacij v Ameriki, ki so članice slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora imajo danes 160 TISOČ članov in članic v obeh oddelkih. Okoli 42 tisoč članov in članic štejejo mladinski oddelki. Ako bi te izpušili, ostane, še 118 tisoč članov in članic odraslega oddelka. Ako odštejemo še 18 tisoč članov, ki pripadajo k večjim organizacijam, ostane nam še 100 tisoč članov in članic, kateri bi dali SAMO PO EN DOLAR za bedne in nesrečne brate in sestre v domovini. Nekateri so dali že več, nekateri bodo še dali, pa bi prišlo povprečno na vsakega člana po en dolar.

To se prav lahko stori, ako hočejo naša podporna društva z dobro voljo in večjim zanimanjem to delo storiti. Sedaj je prilika za to akcijo, ko se vršijo letne seje v mesecu decembru. Vsota ni velika. V sedanjih časih že lahko naš povprečni človek pogreši en dolar. Če bi nekateri ne mogli dati, bi to nadomestili drugi, ki bi dali par dolarjev več, da bi prišlo povprečno na vsakega člana ali članico en dolar.

Sto tisoč dolarjev je velika številka. To lahko zmoremo, samo če hočemo. V dveh mesecih to lahko storimo. ZA SREČNEJŠE BOŽIČNE PRAZNIKE IN BOLJŠE NOVO LETO NAŠIM DRAGIM V DOMOVINI — DAM EN DOLAR. Tako nekako bi rekli ter dali našemu društvu en dolar ali tajnici, ki bi poslal nabrani denar na pristojno mesto.

Vsako društvo bi skrbelo, da bi poslalo svojo kvoto: kolikor članov, toliko dolarjev. Kaj mislite o tem? To je izpeljivo, ako bi naši društveni uradniki zavzeli iniciativo takoj. Treba bi bilo malo truda n. dela. Zakaj ne? Ali ni sleherni izmed nas poklican in pozvan, da pomaga v teh groznih časih, katere preživlja naš narod v domovini.

Ali bi bili naši glavni odbori pripravljeni, da sami dajo enak apel na vsa društva? Mislim, da je to njih naloga in dolžnost. Tako bi šel tudi apel na vse urednike in pomožne urednike naših uradnih glasil, da bi takoj pričeli pisati o predloženi ideji ali načrtu. Tako bi tudi apelirali na vse druge samostojne slovenske časopise, da se pridružio skupni akciji takoj.

Po naših slovenskih naselbinah imamo dosti pridnih in zavernih mož in žena, ki radi dopisujejo v slovensko časopisje v Ameriki. Kje ste danes?? Prosi se vas v imenu slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora, da tudi vi izrazite svojo misel ter podprete načrt, ki je lahko izpeljiv, ako vsi nesebično primemo za delo ter ga završimo. Prosi se vas v imenu trpečega naroda v domovini, da priskočite na pomoč.

Vprašajmo slehernega Slovenca ali Slovenko v Ameriki, da naj da en dolar pred novim letom za tužno domovino. In če kdo da več, še boljše; kdor hitro da dvakrat da.

Sedaj še to: Slovenska sekcija JPO kliče na delo vse Slovence in Slovenke v Ameriki. Tu ni nobene razlike, kakor ne bo nobene razlike, ko se bo dajalo potrebnim in ubožnim v domovini. Zato nabiramo denarne pri-

spevke, ker se nam smili ves narod v domovini, pred katerim nim nobenega usmiljenja njegov sovražnik.

Slovenec in Slovenka, ki si članica te ali one slovenske organizacije, ki pripada temu ali onemu društvu, oba sta poklicana, da gresta na sejo v mesecu novembru ali decembru. Na seji zagovarjajte ta načrt, da društvo pošlje svojo kvoto dolarjev v pomoč nesrečnejšem v domovini. Vsako društvo naj na svoj način reši to nalogo. Poročajte v časopisih o vaših uspehih, da boste zbudili vse one, ki se še niso zganili za pomožno akcijo.

Sto tisoč dolarjev lahko naberejo v dveh mesecih, ako vsi delamo, žrtvujemo in dajemo; posamezniki tega ne morejo storiti. Pokažimo našo pravo slovensko voljo in moč, da bomo saj enkrat videli, kaj mi lahko združeni dosežemo.

Sobratje in sestre, dajte vsak po en dolar za svojo nesrečno in na križ pribito Slovenijo.

Naš prvi cilj je sto tisoč dolarjev.

Zanimivo predavanje

"Jugoslovanski univerzitetni klub," kjer je učlanjena naša tu rojena profesionalna mladina, prireja od časa do časa znanstvena predavanja za svoje članice in prijatelje. Eno takih predavanj se bo vršilo tudi nocoj (29. oktobra) v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Predavatelj bo Mr. George Campbell, ki bo predaval o svojih doživljajih, ko je zagledal prvič luč sveta, ko je bil star 18 let. Da, bil je slep do 18. leta starosti. Moderna kirurgija mu je pomagala, da danes in o tem da govori na raznih predavanjih o svojih izrednih momentih. Vstopnina je prosta in klub vabi vsakogar, da vidi in sliši ta posebni slučaj. Predavanje se vrši v sobi št. 1, ob osmih zvečer.

H. A. Lah — R. N.

Vsak glas rabimo

Županska kampanja se bliža k odločitvi. Potreben nam je poslednji glas za izvolitev Frank Lauscheta za župana. Republikanci so za to kampanjo bolje organizirani kot so kdaj bili za izvolitev župana. Sluti se, da bo ogromna množina denarja vržena v republikansko propagando, reklamo in celo med volice, od katerih se bo kupovalo glasove. Vsa republikanska mašinerija je v akciji in poslednji republikanec je pozvan, da odda svoj glas za republikanskega kandidata.

Rezultati zadnjih primarnih volitev nam kažejo, da so zamorske varde dale skoro kompaktno glasove sedanjemu županu. Zamorskih glasov je veliko več kot pa slovenskih v Clevelandu. Če gremo vsi Slovenci v Clevelandu voliti in zamorci pa samo 75 odstotkov komaj vzdržimo žnjimi ravnotežje. Naša dolžnost je, da njih glasove izednačimo to je, da mi vsi volimo za Frank Lauschet in oni pa 75 odstotno za republikanca. To bomo storili le, če

gremo Slovenci sto odstotno voliti. Radi tega poudarjamo, da rabimo poslednji glas naših državljanov.

Zelo žalostno je dejstvo po pregledu volilnih rezultatov, ker se je ugotovilo, da ni šlo okrog 5,000 do 6,000 naših volilcev voliti. Čemu, nam je uganka. Tega se ne bi smelo nikoli izvršiti, če vzamemo v poštev samo to, da smo ameriški državljani. Čemu vam je državljanski papir in čemu državljanske pravice, če se jih v danih prilikah neposlужujemo? Ali se tega ne zavedamo, da svobodne volitve so edini privilegij in edina svobodna pravica od države, ker v nasprotnem slučaju imate do uprave in države le dolžnosti. Kdor se volilne pravice ne poslužuje na volilni dan, ta se odpove vsem pravicam v državi.

Našim volilec hočemo položiti to dejstvo na srce, da kdor se volitev ne udeleži, indirektno glasuje za tistega kandidata, ki mu je v principu in politični orientaciji nasproten. V sličnem slučaju glas nasprotnika šteje za dva, to je za oni glas, ki ni bil in onega, ki je bil oddan. Rad bi poznal našega človeka, ki bi rajši privoščil in mu prišel sedanjemu županu dva glasa predno bi enega oddal za Lauschet. Slovenci smo poznani, da med nami ni izdajalcev, zato pa vsi na volilni dan v volilne koče, da oddamo glas za Lauschet.

J. P., kampanjski načelnik 32. varde.

Lausche-Kovačić ples

Zadnji petek, to je, 24. oktobra 1941, je podal Demokratiški klub 23. varde v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. program z plesno veselico v počast našemu priljubljenemu rojaku Frank J. Lauschetu, ki bo prihodnji župan mesta Cleveland in našem zvestemu mestnemu zastopniku Edward J. Kovačiću, ki bo gotovo ponovno izvoljen, in bo stal ob strani našega Franceta v mestni zbornici. Štejemo si v dolžnost, da se zahvalimo vsem našim mnogim prijateljem, ki so se v tako velikem številu odzvali našemu povabilu. Navzočih je bilo nad 1,300 oseb, med katerimi je bilo veliko višjih oseb od blizu in daleč, ki se strinjajo z Lauschetom in dobrim vodstvom. Dobro se zavedajo, da se naš France ne bo pustil za metlo, da bi se pometal žnjim in da bo stal na svojih nogah in napravil red v mestni hiši.

V prvi vrsti se moramo zahvaliti našemu priljubljenemu duetu Josephine Lausche-Welf in Mary Udovich, ki sta zapeli dve pesmi v slovensčini in eno v angleščini ter sta spravili avdienco v tak aplav, da so se kar stene tresle. Potem je nastopil Mr. Louis Grdina, ki je z svojim baritonom okrasil program, ter pokazal javnosti, da imamo Slovenci dobre in izvežbane moči med seboj. V sli je potem nastopila naša lokalna sopranistka Miss Marian Kuhar, in se je z svojim glasom tako priljubila navzočim, da je morala nastopiti ponovno. Zapela je tudi naša izvežbana sopranistka Helen Erben iz Garfield Heights, ki je zapela dve krasni pesmi.

Nadalje je nastopil sekstet naših mladih deklet, ki prepevajo pod imenom "Maidens of Melody." V tem sekstetu nastopajo Nettie Gačnik, Elsie Hrastar, Mary Ivanšek, Dorothy Jalen, Lillian Koshel in Dorothy Zugel. Na klavir jih je spremljevala Miss Eleanor Karlinger. Ta sekstet nam je že večkrat priskočil na pomoč in vsakokrat so dekleta izvrstno izvršile svojo nalogo. Dekleta so lahko ponosna na svoje glasove in tudi Miss Karlinger, ki podučuje te ptice. Potem je nastopil Kovačić Radio Kvartet. To so tukaj rojeni fantje, ki nam večkrat rejevali na WGAR radio postaji, in gotovo se boste vsi strinjali, ako

zapišemo, da so izvrstni. Vse, izvežbeni sekstet je spremljeval na klavir, brat našega Franceta, Dr. William J. Lausche, ki je se stavil ta izvrstni program.

Torej, vsem sodelovalcem programa prav izkrena zahvala v imenu Demokratičnega kluba 23. varde.

Zahvaliti se moramo vsem, ki so tako pridno delali za baro, našim ženicam za njih veliko delo v kuhinji, vsem ki so pazili in pobirali vstopnice pri vratih in vsem možkim in ženam, ki so tako z veseljem prodajali pivske listke.

Izrečna zahvala gre James Slapnik-u, Sr., našemu cvetličarju na 6102 St. Clair Ave., ki je tako lepo okrasil oder ter nam posodil 'palme' in to vse brezplačno.

Zahvaliti se moramo našim lo-

Združene države priznavajo popolno nedotakljivost ozemlja kraljevine Jugoslavije

Washington, D. C., 22. oktobra (JČO) — V zvezi z uradno izjavo ameriške vlade, ki smo jo priobčili v številki 23. dne 20. oktobra, prinašamo besedilo še druge uradne izjave, s katero vlada Združenih držav priznava popolno nedotakljivost ozemlja kraljevine Jugoslavije, ter kratak pregled vsebine obeh prejšnjih spomenic, ki jih je jugoslovanska kraljeva vlada izročila vladi Združenih držav.

Po nalogu jugoslovanske kraljeve vlade je jugoslovanski poslanik v Washingtonu, g. Konstantin Fotić, vložil pri vladi Združenih držav dve protestni spomenici: prvo proti ustanovitvi "neodvisne hrvatske države," drugo proti razglasenju "hrvatskega kraljestva."

Prvo spomenico je predal poslanik g. Fotić državnemu tajniku g. Cordell-u Hull-u 12. maja 1941. Z njo vlada kraljevine Jugoslavije odločno protestira proti ustanavljanju "neodvisne hrvatske države" in opozarja na protizakonitost, neveljavnost in ničnost tega dejanja Nemčije.

Druga spomenica je bila predana 24. maja 1941. Poslanik g. Konstantin Fotić je v tej spomenici, ki jo je izročil državnemu podtajniku g. Sumner Wellesu v imenu vlade kraljevine Jugoslavije, vložil protest proti ustanavljanju "hrvatskega kraljestva," ki je bilo razglašeno v Rimu 18. maja, poudarjajoč, da to pomeni prekršitev načelne nedotakljivosti ozemlja kraljevine Jugoslavije in protizakonsko odvojitev hrvatskega naroda od kraljevine Jugoslavije.

V prvi in v drugi spomenici je jasno naglašeno, da hrvatski narod predstavljajo v vladi generala g. Dušana Simovića njegovi zakoniti predstavniki, ki se skupno s Srbi in Slovenci naprej bore za osvoboditev Jugoslavije, ki je vključena v njej vsa hrvatska zemlja, in dalje, da Srbi, Hrvati in Slovenci nadaljujejo boj za ostvarjenje svojih teženj in združenje pod žezlom kralja Petra II. Karadževića, ki ga priznavajo Srbi, Hrvati in Slovenci za svojega zakonitega vladarja.

Na ti spomenici je državni podtajnik g. Sumner Welles v imenu vlade Združenih držav izrazil jugoslovanski kraljevi vladi Združenih držav izrazil jugoslovanski kraljevi vladi stališče Združenih držav s sledečo poslanico, izročeno jugoslovanskemu poslaniku g. Konstantinu Fotiću:

"Gospod, čast imam potrditi prejem Vaše spomenice z dne 12. maja 1941., ki se nanaša na ustanavljanje 'neodvisne hrvatske države.' Sprejemam k znanju, da jugoslovanska kraljeva vlada želi izraziti svoj najodločnejši protest proti takemu nezakonitemu dejanju Nemčije in da smatra neveljavna in nična vsa dela v zvezi z

ustanavljanjem 'neodvisne hrvatske države,' pri čemer je edini cilj razkosenje naroda, ga ozemlja kraljevine Jugoslavije."

"Želim prav tako potrditi prejem Vaše spomenice z dne 24. maja 1941., poslano v Rimu 18. maja 1941., s katero se odstopajo Italiji in Italijani deli ozemlja kraljevine Jugoslavije. Sprejemam k znanju, da jugoslovanska kraljeva vlada protestira proti takemu poškodbam nedotakljivosti ozemlja narodnega ozemlja in oddvajanju hrvatskega naroda, ki s svojimi zakonitimi predstavniki v kraljevi vladi Jugoslavije, v kateri je vključena tudi ozemlje Hrvatske, priznavajo Nj. Vel. Kralja Petra II. za svojega edinega nitega vladarja."

"Dovolite, da se vam lim za ljubeznivost, ste mi blagovoli izraziti stališče; hkratu želim poudariti globoko žalost vlade in ameriškega naroda, ki spriču vpada in razkosanja jugoslovanske, povzročenih pri drugih državah, podpisanih nega sporazuma."

"Blagovoli, Ekspoziciji sprejeti ponovne izraziti najglobljeja spoštovanja The Honorable Constantine Fotitch Minister of Yugoslavia za državnega tajnika Sumner Welles."

JUGOSLOVANI SE POSTAVLJATI PREVEČ UPE V NEPRISTAJNO UPORABO redne jugoslovanske nemškimi zasednim bilo greh; pri vsem tem mo z občeudovanjem in nepremagljivo hrabrostjo, n tero se oni bore proti silni moči. Ne obstrlejevanje li, ne ubijanje celih svetov, ustrašilo teh junakov umik ki so izkoristili umik v oklopnih enot in v doline svojih planin v doline, tito smodnišnic in zlati nabranim plenom zlati južejo kmečko prebivalstvo svoje somišljenike in ter uničujejo nemške krajeve. Ker moč upora dno bolj raste, bi se Nemci zgoditi, da bi Nemci s slati nazaj nekaj prota so jih poslali potreba časa, ko Nemčija svoje vojaške sile na glavnem bojišču. Z dostro organizacijo in skoraj čudežno. (datje na s strani)

MIRKO BRODNIK:

Ljubezen ne umre

"Kaj pa je, botra?" je prestrašeno rekla.

"Čakaj, pojdiva v hišo. Tam ti bom vse povedala. Nekaj strašnega!"

"Pa se vendar ni Andreju kaj pripetilo?"

"Ne, tisto ne," je odvrnila botra, "toda njega bo najbolj zadelo..."

"Kaj je bilo? Hitro mi povejte, ne mučite me! Ali že ni bilo dovolj hudega?"

Že sta prišli do hiše. Botra je onemogla zdrsnila na klop, Marija pa je sedla zraven nje.

In botra je začela pripovedovati, kaj se je v Zabukovju zgodilo. Z rastočo grozo jo je Marija poslušala in grizla robec.

"Moj bog, najprej moj oče, zdaj pa še njegov. In takšna strašna smrt! Zakaj je le to storil? Saj smo ga hoteli rešiti."

"Zdaj je prepozno. Ali naj Andreja obvestiva?"

"Jaz mu ne morem pisati, botra," je obupana rekla Marija. "Ne bi mu znala pisati tako, da bi ga potolažila."

"Brzjaviti mu morava. Priti mora domov. Saj ga bodo pustili!"

"Poskusiva!"

Marija je z drhtečo roko napisala kratko brzjavko:

"OČE UMRL PRIDI ČIMPREJ, MARIJA."

"In kdo naj jo nese na pošto? Daleč je."

"Jaz pojdem še enkrat v trg —," je dejala botra.

"Ne, jaz pojdem. Utrujen

ste že. Samo na otroka pazite, dokler se ne vrnem."

Takoj se je oblekla in šla.

Še tisti večer je dobil Andrej brzjavko. Že ko so mu jo prinesli, še preden jo je odprl, je slutil, da mora prinašati neko nesrečo. Dolgo se je pomišljal, preden jo je odprl. Ko je prebral, se mu je zameglilo pred očmi, in toliko, da ni padel. Ugriznil se je v ustnice.

"Domov naj pridem? Ali me bodo pustili?" je dejal sam pri sebi, potem pa je takoj šel k svojemu poveljniku.

"Kaj bi pa radi?" ga je vprašal ta.

"Dopust, da grem domov."

"Dopust? Saj ste ga pravkar imeli. Vi ste pa res več doma kakor pri vojaki!"

Andrej ni odgovoril. Samo brzjavko je pomolil poveljniku. Ko je ta prebral, je takoj pokimal: "To je pa seveda nekaj drugega. Kdaj bi radi šli —?"

"Takoj, če je mogoče. Zaradi pogreba..."

Siromak seveda ni vedel, kakšen bo ta pogreb...

In res je dobil dopust. Sedel je na prvi vlak in drugo jutro se je že vozil po dolgočasnih slavonskih ravninah proti domu.

"Oče je mrtev," je šepetal sam pri sebi. "Kaj se za tem skriva? Kaj se mu je primerilo? Ali sem jaz kriv njegove smrti?"

Vso pot ni mogel zatisniti očesa. Prostora je bilo v vagonu dovolj, saj je imel vso pot le nekaj sopotnikov, toda nikakršne utrujenosti ni čutil.

Zunaj je bilo soparno, prava poletna pripeka. Skozi odprta okna je zanašalo dim, da so ga čemalele oči. Kakor brez misli je strmел pred se. Časih se je vlak ustavil in pod oknom je zagledal množico ljudi, potem pa se je spet počasi premaknil in nadaljeval pot čez ravnino. Pozno popoldne se je pripeljal v Zagreb.

Tu je imel štiri ure časa. Njegov vlak je ostal na postaji, toda ni mogel strpeti v njem. Moral je priti med ljudi, da se otrese more, ki ga je mučila. Zato je odšel v mesto. Taval je po ulicah, tedaj pa se je spomnil svojega prijatelja, ki je v začetku njegove vojašine pomagal posredovati med Marijo in njenimi domačimi.

Sedel je na tramvaj in se odpeljal proti predmestni ulici, kjer je bil prijatelj doma. Ni ga dobil. Hotel je že oditi, tedaj pa mu je rekla služkinja v hiši, da mora gospod vsak čas priti, saj prihaja vsak večer redno iz službe. Zato je Andrej nekaj časa počakal.

Sedel je na okno med dvema nadstropjema. Kmalu je zapazil pod seboj prijatelja, ki je prihajal po stopnicah.

"Andrej, ti?" mu je dejal prijatelj in mu segel v roko. "Da, kaj se pa tako čudiš?"

"Vsakogar drugega bi bil prej pričakoval kakor tebe."

"To si lahko mislim. Dopust sem dobil. Domov moram iti. Poglej, brzjavili so mi. Oče mi je umrl."

"Vem," je pridružen dejal prijatelj.

"Kako moreš vedeti? Ali je bila posmrtnica v listih. Ne vem kdo naj bi jo bil naročil."

"Se več je bilo. Čakaj, ne bova se tu pogovarjala. Pojdi z menoj!"

Odklenil je vrata svojega stanovanja in ga odvedel s seboj.

"Tu pogledj današnje 'Jutro,'" mu je dejal.

Z drhtečo roko je Andrej pograbil list in pogledal na tretjo stran, kamor mu je prijatelj

pokazal. Zdajci se je njegov pogled ustavil na velikem naslovu "Strašna smrt posestnika v ognju."

"Jezus!" je kriknil in začel brati. "Saj ni mogoče... Moj oče... Kaj takega?"

Bil je bled kakor zid. Prijatelj je videl, kako omahuje, in mu je položil roko na ramo.

"Andrej, potolaži se! Bodi močan!"

Toda Andrej se ni mogel potolažiti.

"Jaz sem kriv njegove smrti," je rekel. "Samo jaz. Zaradi mene je to storil. Saj veš, da sem se oženil proti njegovi volji. To ga je tako zadelo. Zaradi tega je začel piti in napravil nazadnje takšen konec. O, tega ne bom mogel nikoli pozabiti. Zmerom me bo bolelo. Zmerom bom videl njegov očitačji obraz."

"Ne, tudi sam je kriv..."

"Ni kriv. Morda bi se bila lahko vzlic temu pobotala, če bi mu bil jaz privoščil dobro besedo, ko sem bil zadnjič doma. Pri ženi sem bil, pa nisem stopil k njemu, da bi ga bil prosil odpustanja. Saj ni bil tako zloben, da mi ne bi bil odpustil..."

"Kaj veš? Po tem, kar si mi nekoč o njem pravil..."

"Res je. Človek misli o svojem bližnjem samo najslabše, četudi je njegov oče, toda ko pride vmes, vendar odkrije, da ni bil takšen, kakor se mu je doždevalo."

"Pustiva zdaj to, Andrej," mu je dejal prijatelj. "Res je hud udarec, toda prebolel ga boš. Saj imaš še svoj dom, ženo imaš in otroka. Na to misli. In na to, kako boš poskrbel za mater, ki nima več strehe..."

Pojdiva malo v mesto. Tam je več življenja in ni tako pusto kakor pri meni. Med ljudmi je bolečina dosti manjša, kakor pa, če je človek sam s svojimi

mislimi. Prespati moraš vse. Udarec je hud, res hud, a poslovi te ne sme. Saj si mož!"

Toda Andrej se ni mogel potolažiti.

"In kaj bodo ljudje rekli," je jadikoval dalje. "Vsak njihov pogled me bo dožlil, vsaka njihova beseda. Ogibali se mi bodo..."

"Čemu? Prej bodo obsojali tvojega očeta, da je storil kaj takega. Poglej samo v list, dobro preberi konec. Kako piše: 'Podbregar je bil zadolžen in je storil ta korak v trenutni zmedenosti.' Nikjer nič drugega. Nič o tebi, nič o sporu med očetom in sinom. To vidiš z velikimi mi oči samo ti, ne pa drugi."

Počasi se je Andrej le pomiril. Prijatelj ga je prijel pod roko in ga odvedel iz hiše. Šla sta v mesto in hodila nekaj časa po ulicah. Potem pa je prišel kmalu čas, ko se je moral Andrej vrniti na postajo. To variš ga je spremil in mu pred odhodom še enkrat prigovarjal, naj bo miren in naj mirno prenaša udarec, ki ga je tako nepričakovano zadel.

Noč je že bila, ko se je Andrej z vlakom odpeljal. V skoraj praznem oddelku je vozil zaspal. Neprijetna vožnja, ki se je vlekla že tako dolgo, uničujoča vest o očetovi smrti, skrb za bodočnost, vse to ga je zagrabilo. Šele odrešujoče spanje mu je prineslo tolažbo. Zbudil se je dve postaji pred koncem vožnje.

XXV

Marija je pričakovala, da bo Andrej prišel, da ga bo pa tako hitro zagledala, na to ni bila pripravljena.

Naslednje jutro je že ob šestih potrkal na vrata botrine hiše. Ko ga je botra zagledala, vsega bledega, se je kar prestrašila.

"Andrej, za božjo voljo!"

Marija, ki je tudi že vstala, je slišala ta klic in prihitela v vežo. Padla je mozu okoli vratu in skrila glavo na njegovih prsih.

"Andrej, ubogi moj Andrej... Oče..."

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1126 E. 61st St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730.

Vsak prebivalec Moskve je pripravljen, da brani mesto pred sovražnikom, tudi ženske sodelujejo. Gornja slika nam kaže dijakinjo iz moskovske univerze, ki stoji na straži s puško v roki.

DEFEND THE HOME FRONT

COMMUNITY FUND

23rd CAMPAIGN FOR 100 AGENCIES

"Vem," je mrko odvrnil Andrej in jo pobožal po laseh. "Zvedel sem že vse v Zagrebu..."

Botra se je oddahnila. Samo, da že ve. Da njej ne bo treba pripovedovati vsega in gledati njegove rastoče groze.

Andrej je zvedel še nekatere podrobnosti, ki niso bile v listih. Vendar pa je vse prenesel še z nekakšnim mirom. Kaj pa ga je še moglo pretresti, ko ga je vse, kar je slišal, dovolj? Trpljenje ga je utrdilo.

"Kdaj bo pogreb?" je nazadnje rekel.

"Pogreb?" je šepnila botra. "Saj niso ničesar več dobili. Kaj naj pokopljejo?"

"Domov moram iti," je dejal potem Andrej. "Videti moram, kako je bilo. Morda me potrebujejo..."

"Vsaj malo počakaj," mu je dejala botra. Potem mu je povedala, kako je hotela rešiti njegov dom in ga kupiti zanj, kako je že bila pri župniku, da bi ji dal denar, kolikor bi ga manjkalo, pa je nenadna usoda prekrizala vse njene načrte. Povedala mu je, kako se je oče v zadnjih tednih zadolževal, kako je prodal najlepši kos gozda in kako so ga začeli upniki drug za drugim tožiti, da je nazadnje v obupu napravil usodni korak.

"In bog ve, kakšen bi bil konec, če se to ne bi bilo zgodilo..." je končala.

"Kaj pa mati?" je potem dejal Andrej.

"Zdaj je pri sosedu," je povedala botra. "Snoči sem tudi Marijini materi sporočila, naj takoj pride k meni, da bomo zastran nje kaj ukrenili. Tam ne more ostati. Ali naj gre h Kačarjevim, ali pa naj pride k meni. Nekoga potrebuje, da ji bo stal ob strani. Njej mora biti najbolj hudo. Vse zadnje čase je toliko trpela, zdaj pa še to..."

"Bolje bi bilo, če bi prišla

sem..." je dejal Andrej. "Pri meni bo lahko časa bo hotela," je rekla botra. "In ti, Marija, jo boš imela, ali ne?"

Marija je prikimala. Andrejeva mati. In ni mi ni storila..."

V kamri je zavekal. Šele tedaj se je Andrej nil nanj. Mimo botre in je šel k njemu. (Dalje prihajajo)

DEKLETA IN ŽENE!

Ali veste, da si boste prištedili precej denarja, če si naročite za budočo zimo fino STERLING SUKNJO ali FUR-COATS naravnost iz tovarne?

Sedaj na Will-Call

STERLING SUKNJE so od.....\$14.50 naprej

FUR-COATS so od.....\$69.00 naprej

Ne odlašajte, samo me pokličite

BENNO B. LEUSTIG

Endicott 8506 1034 Addison Rd. Endicott

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena \$ 2.00 in stane samo:

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volite v 32. vardi

Anton VEHOVEC
FOR COUNCILMAN

Frank J. LAUSCHE
FOR MAYOR

FRANK J. LAUSCHE

bo clevelandski župan

AKO BO DOBIL

vsak slovenski glas

PREPARE YOUR Heating System NOW!

New Furnaces for Coal, Gas, Oil, Hot water or Steam

Resetting\$12.00

Cleaning\$4.00

Air Conditioning, Tinning and Roofing

Carpenter work, Complete Remodelling

EASY MONTHLY PAYMENTS

MASON HEATING CO.

1198 ADDISON RD.

ENDicott 0487

Cleveland, O., 29. oktobra, 1941